

Hørsholm-Rungsted mandag: Møde nr. 168 - den 9. september 2019

“Grundlovsændringen i 1953”

Fortalt af Knud Bjørn Eriksen

Knud Bjørn Eriksen vil fortælle om, hvordan det i 1953 lykkedes for daværende statsminister Erik Eriksen at ændre grundloven med en dybt splittet rigsdag og opnå fornøden tilslutning ved folkeafstemningen. Han vil også komme ind på indførelsen af kvindelig arveret til tronen.

Knud Bjørn Eriksen (f. 1940) er søn af Erik Eriksen og voksede op i det politiske miljø på faderes gård ved Ringe. Han er cand. jur. og arbejdede som advokat i København med egen virksomhed 1975-2010.

Faktaboks: Grundlovsændringen i 1953

Danmarks Riges Grundlov blev ændret den 5. juni 1953. Den sidste større ændring var foretaget i 1915. Op gennem 1930'erne og 1940'erne foregik der en del politisk debat om grundloven. Et forslag blev i 1939 sendt til folkeafstemning, men blev stemt ned.

En af hovedårsagerne til, at grundlovsændringen i 1953 gik igennem, var, at Frederik 9. havde tre døtre, men ingen sønner. Med den daværende grundlov skulle Frederik 9.s bror, Knud, dermed være tronfølger. Med grundlovsændringen blev kvindelig tronarvefølge indført, dog kun hvis den siddende regent ikke har nogen sønner.

Foruden ændringen i tronfølgeloven medførte Grundloven af 1953 følgende centrale ændringer:

- Landstinget og dermed tokammersystemet blev afskaffet
- Nye muligheder for brug af folkeafstemning – bl.a. kunne et 1/3-delsflertal i Folketinget fremover kræve et lovforslag til folkeafstemning
- Ved tilfælde af suverænitetstafgivelse skal der være et 5/6-delsflertal i Folketinget
- Grønlands status blev ændret fra koloni til amt

Tronfølgeloven er siden ændret (2006), så det altid er den førstefødte – uanset køn – som arver tronen.

Kong Frederik den 9. underskrivel grundloven i Statsrådet den 5. juni 1953 overvåget af statsminister Erik Eriksen

Faktaboks: Erik Eriksen (1902 - 1972) var statsminister fra 30. oktober 1950 til 30. september 1953. Han var født på en gård i Ringe på Fyn i et miljø, som var præget af grundtvigianisme og højskolebevægelse. Han blev medlem af Folketinget i 1935, et medlemskab han bevarede til 1968.

I befrielsesregeringen i 1945 blev han landbrugsminister og fortsatte som sådan i Knud Kristensens regering fra 1945-47. Da Hedtoft i 1950 måtte gå af, dannede Erik Eriksen en borgerlig regering sammen med De Konservative. Erik Eriksens politiske mesterstykke var den nye Danmarks Riges Grundlov i 1953, som det lykkedes ham at få gennemført trods forbitret modstand fra nogle i egne rækker. Erik Eriksen huskes ikke mindst som 'Erik fra Ringe' i tegneren Bo Bojesens serie om 'Venstre-vikingernes Saga'

Vi ses den 9. september kl 9:30
Aktivitetsudvalget